

eller mindre heldig dermed, men det forekommer mig, at Thinget skylder Ministeren og den Sag, for hvilken han har handlet, at søge at gjøre det Materiale, han har tilveiebragt, saa frugbringende som muligt. Naar nu enkelte ærede Medlemmer have udtalt, at vi jo have det statistiske Bureau, hvortil vi udgive saa mange Penge, og at dette maatte kunne paatage sig Bearbejdelsen af denne Sag, saa har allerede for nylig den ærede Indenrigsminister henledet Opmærksomheden paa, at det statistiske Bureau er i en saadan Virksomhed, tilbøls fremfaldt fra Rigsdagens Side, at det ikke med de Midler, der ere henlagte til det, kan overtage dette Arbejde. Jeg skal ogsaa henlede Opmærksomheden paa, at de Midler, der ere givne til det statistiske Bureau, i Virkeligheden ikke ere saa overdrevent store, thi det, der bevilges dertil, er, saavidt jeg husker, mellem 10 og 12,000 Rd.; og naar vi ville tænke paa, hvilke omfattende Arbejder det er, der maa gaa forud for Tilveiebringelsen af ethvert statistisk Resultat, saa tror jeg, at man vil komme til den Erkendelse, at Midlerne ikke ere for store. Vi have ogsaa selv mange Gange erkjendt dette her i Salen, idet vi f. Ex. i Anledning af Folketællingen eller andre saadanne store statistiske Arbejder stadig have fundet os i at bevilge extraordinære Beløb til det statistiske Bureau. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) udtalte, at han ikke saae nogen Anledning for Ministeren til at indhente saadanne Oplysninger, thi den rette Sagkundskab var jo tilstede her i Thinget. Ja, jeg tvivler naturligvis ikke paa, at der er overordentlig stor Sagkundskab tilstede her i Thinget, men hvorledes skal man faae den frem? Hvorledes vil det ærede Medlem faae udløst al den Sagkundskab, der nu saaledes findes rundt omkring hos alle os her tilstedeværende Medlemmer? Det kunde jo dog kun ske derved, at vi nedsatte os som en stor Komite til at behandle dette Spørgsmaal; men dette tror jeg dog ikke, at der endnu har foreligget Anledning til. Et Sagkundskaben heller ikke maa være fuldt saa syldig her, som det ærede Medlem lod til at antage, følger ogsaa deraf, at vi jo næsten hver Dag se, at der fra de af os nedsatte Udvalg udgaar Begjæring til Administrationen om at skaffe dem saa en og saa en anden Oplysning osv. Jeg kan derfor ikke Andet end paa det Bestemteste anbefale Thinget at følge det Mindretal, som ikke har villet slutte sig til Flertallets Forslag. Dette kan jeg som sagt slet ikke forstaa. Jeg kan forstaa det Mindretals Forslag, som foreslaar at stryge hele Summen, thi det siger: Vi ville ikke have disse Oplysninger videre bearbejdede, altsaa lad dem ligge; men naar Ministeren begjærer et Beløb til Bearbejdelse af dette Materiale, saa gaar det virkelig ikke an at komme og sige til Ministeren: vi ville kun give $\frac{2}{5}$ af Beløbet, thi det vil være tilstrækkeligt, naar man ikke kan sige Andet end, at man antager, at det vil være tilstrækkeligt. Det,

som forekommer mig at maatte gjøres ved dette Materiale, er først at underkaste det en statistisk Behandling, og derefter, som ogsaa antydet af den ærede Minister, at underkaste det en kritisk Behandling. Det er ikke nok med den statistiske Behandling, thi den fører ikke til Andet, end at man faar nogle Tal at se paa; efter den maa der nødvendig komme en kritisk Behandling af Sagen. — I Anledning af en Yttring af den ærede Minister, som om der var fremkommet Betæneligheder med Hensyn til Størvælsen af Esbjerg Havn, som om den ikke skulde være stor nok for den Kraf, som man kunde vente, at der vilde udvikle sig ved Esbjerg, skulde jeg meget advare imod at reise saadanne Betæneligheder; jeg turde snarere reise den modsatte Betænelighed, at Havnen i Tiden vil findes at være mere end stor nok til den Kraf, som der vil udvikle sig.

Solstein-Ledreborg: Jeg skulde ikke have lagt Beslag paa Thingets Opmærksomhed, dersom ikke det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) havde set saa overordentlig skjævt paa Skytteforeningerne. Det er hans eget Udtryk, jeg bruger, at han har set skjævt paa Skytteforeningerne; ellers skulde jeg naturligvis ikke have tilladt mig at sige det. Han har ikke kunnet se, at Skytteforeningerne have udrettet det allermindste Gode, han har ikke set Andet, end at de have bevirket, at man er kommen til at dannde under den grønne Bøgekov. Jeg skal gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Andre, der i den Henseende ogsaa ere kompetente og formentlig mere kompetente end det ærede Medlem, nemlig Officerer ved Bataillonerne, indbringer mig, at de, skjøndt oprindelig Modstandere af Skytteforeningerne, senere have sluttet sig til dem, fordi de have set, at Folk i Skytteforeningerne have lært en hel Del, dels i Henseende til at behandle Skydevaaben og dels af de forberedende Øvelser, som ere saa overordentlig trættende baade for Officererne og for Soldaterne, saa at de som sagt, skjøndt de fra Først af vare Modstandere, efterhaanden ere bleve Venner af Skytteforeningerne. Overhovedet tror jeg, at det ærede Medlem overser, at det ikke altid er de Ring, som man saaledes ligefrem kan se, som det kommer an paa i dette Spørgsmaal. Skytteforeningerne skabe en Aand i Befolkningen, som jeg tror har ikke liden Betydning i et lille Folk. Det er ganske vist, at man ikke ved Hjælp af Skytteforeningerne kan reise en Folkevæbning, som i Tilfælde af Krig kan forsvare Landets Grændser, men de udbrede en Aand, som er fædrelandssindet, Sands for Vaabenøvelser og Lyft til at forsvare Fædrelandet, som, naar der en Gang kommer Krig, og der maa gjøres Offre for Fædrelandet, skal vise sig at bære Frugt; det skal vise sig, at Antallet af dem, der ville være rede til frivillig at gaa med og bringe Offre for Fædrelandet, vil